

Europa-Catalunya: 7 anys clau

Els set anys que van entre 2014 i 2020 seran claus per al futur d'Europa, i també decisius per a Catalunya. Durant aquest període la Unió Europea desplegarà les polítiques més ambicioses que ha executat mai en matèria de competitivitat i innovació. La finalitat és consolidar una societat i una economia intensiva en coneixement i valor afegit, que permeti la competitivitat europea al món i el manteniment del benestar social. Aquestes fites ja es van fixar en l'anomenada Estratègia 2020 de la Unió Europea, que aposta per un creixement intel·ligent, sostenible i inclúsiu. Si ho apliquem a la nostra realitat, es tracta d'una autèntica cruïlla històrica: promoure una Catalunya basada intensament en el coneixement i la innovació i que generi, alhora, cohesió social. Transitar cap a aquest model pot semblar excessivament ambiciós, però no tenim alternativa. De fet, sí que en tenim, però crec que no és el que volem: un país perifèric de baix perfil, un capital humà poc qualificat i una economia basada en la mà d'obra barata i concentrada en sectors de poc valor afegit.

En l'àmbit europeu, aquesta ambiciosa estratègia es concreta principalment en el període 2014-2020 en tres grans programes: Horitzó 2020, Fons Estructurals i Erasmus+. El programa Horitzó 2020 és l'aposta de la Unió Europea per incentivar la recerca i la innovació. El programa hi destinarà un pressupost d'uns 80.000 milions d'euros en set anys que, exercint de tractor del finançament pri-

vat, pretén fer un salt qualitatiu en l'impacte dels resultats de la recerca en l'economia. Per la seva banda, les polítiques de cohesió tenen un pressupost de prop de 400.000 milions d'euros per al període 2014-2020 per assolir els objectius esmentats: creixement i ocupació, lluita contra el canvi climàtic i la dependència energètica, i reducció de la pobresa i l'exclusió social. Específicament, els fons estructurals (Feder, 140.000 milions) s'adrecen, d'una banda, a disminuir les diferències econòmiques i socials entre les regions europees, i de l'altra, a promoure economies regionals competitives i especialitzades. És en aquest sentit que la Comissió Europea ha impulsat l'Estratègia Europea d'Especialització Intel·ligent (RIS3) per facilitar que les regions defineixin el seu pla d'estratègia d'especialització compe-

JOSEP MARIA VILALTAASSOCIACIÓ CATALANA
D'UNIVERSITATS PÚBLIQUES (ACUP)CONSULTEU
MÉS ARTICLES A
www.ara.cat

titiva a partir del qual s'orientarien les inversions dels fons estructurals. Finalment, pel que fa al programa Erasmus+, té com a objectiu fomentar les capacitats i l'ocupabilitat dels joves. Amb un pressupost de 14.775 milions d'euros per als set anys, Erasmus+ donarà oportunitats a més de 4 milions d'europeus per estudiar, formar-se i fer

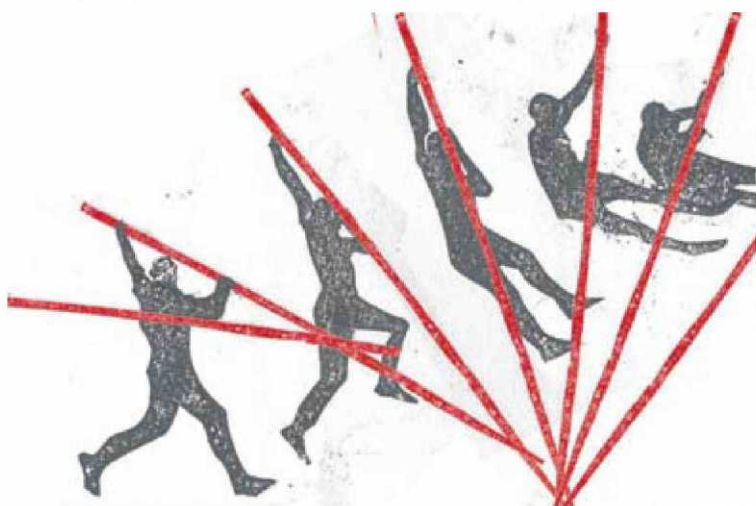
pràctiques laborals a l'estranger, cosa que afavoreix la cooperació entre el món de l'educació i el mercat laboral.

Les evidències ens mostren que els països són rics i competitius perquè, entre altres factors, inverteixen en recerca i innovació. La història recent també ens explica com en els països més desenvolupats l'educació i la recerca són polítiques estratègiques de llarg recorregut i considerades clau, sigui quin sigui el color polític del govern de torn.

Catalunya necessita imperiosament aprofitar al màxim les oportunitats que tots aquests programes europeus poden aportar, malgrat que són altament competitius. El teixit empresarial català requereix fer aquest salt cap a la innovació i la creació de valor afegit en un escenari de competitivitat internacional, cosa gens senzilla donada la tipologia d'empreses micro, petites i mitjanes, i l'aposta encara minsa per l'R+D a l'empresa. Però també disposem d'actius gens menyspreables: en els darrers anys les universitats públiques catalanes han estat les quartes de tota la Unió en captació de fons europeus del Programa Marc de R+D: han passat de captar 94,9 milions d'euros en el 6è Programa Marc a obtenir-ne 239,4 milions en el 7è Programa Marc. I Catalunya és el cinquè país europeu en la captació de fons competitius de l'European Research Council. L'aliança empreses-universitats a Catalunya és més necessària que mai per transferir tot aquest coneixement a l'economia i convertir-lo en innovació i valor afegit. Un cop més, la comparativa amb el cas d'Israel ens indica el camí que hem de recórrer: Israel és capaç de crear 4.800 *start-ups* i Catalunya només 250, quan les capacitats i la producció científiques són força similars.

Europa aposta decididament per la recerca, la innovació i el creixement en l'horitzó 2020. Per a Catalunya és una oportunitat històrica per sumar-se al tren dels països més avançats: no fer-ho ens pot dur a quedar-ne relegats durant dècades.

Els països són rics i competitius perquè, entre altres factors, inverteixen en recerca i innovació, i no pas a la inversa

LAMARTARILE

Les universitats públiques catalanes són les quartes de tota la Unió en captació de fons europeus del Programa Marc de R+D